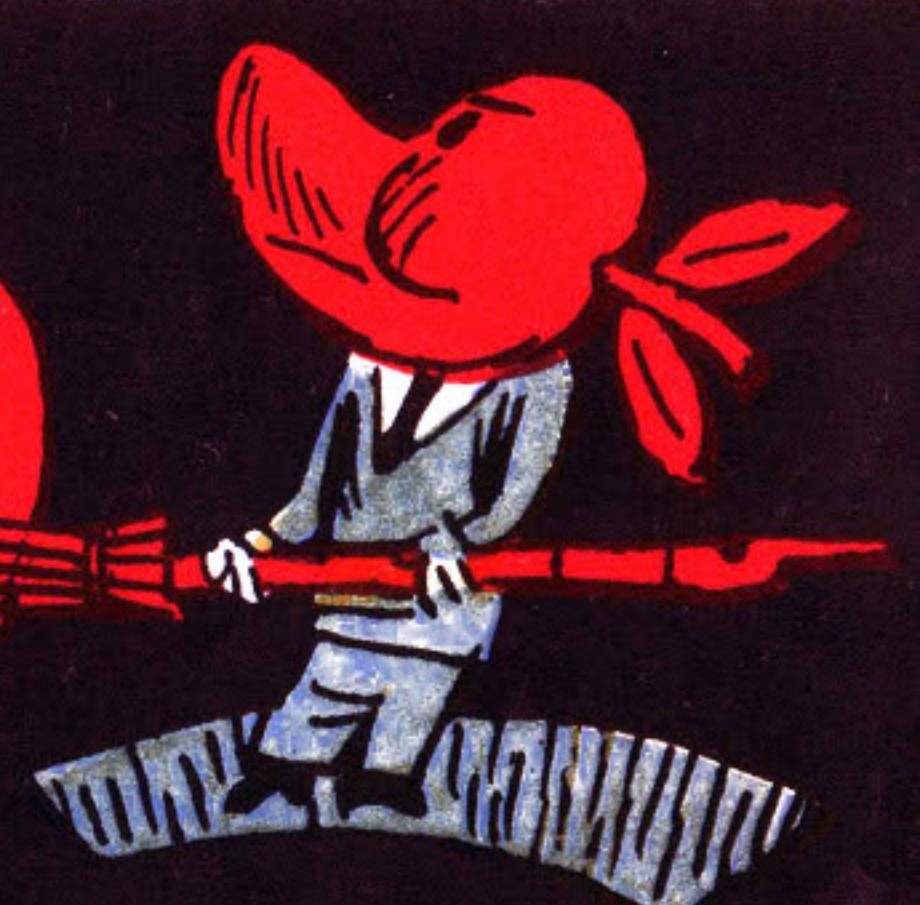

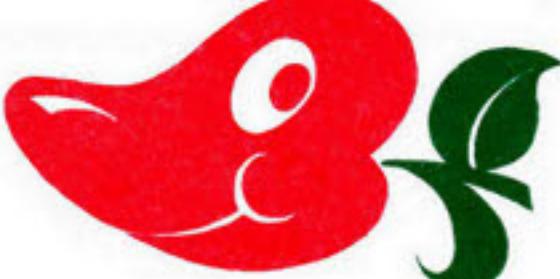

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Отаке було б у квартирі Івана Івановича, якби вдома він і його домочадці поводилися так, як у лісі.

ПЕРЕЦЬ

рекес-иа.

рекес-иа.

— Проси, старче, все, що хочеш, але тільки не запчастини!..

Микита ГОДОВАНЕЦЬ

ДРУГ НА ВОРІТ

Коли в садку на ніжній килим трав
Впаде росою молочко туману
І сонечко у самоцвітах гра, —
Щорану
Між віттям на крислатій сливі
Виводить Соловей рулади чаривліві.
Всі славили той спів,
Лиш Пес від люті млів:
— Якщо таланти поливати хвалою,
Хвала отрутою тім буде злою,
Вона іх з'їсть, немов іржа;
Самозахохісті їх з'їже без ножа.
Я навіть думаю: зганьбити

Або пімати та набити,
Щоб полетів з талантів пух, —
Це піднесло б і силу й дух.
Ви не скажіть: — «Пес звік брехати!»
Друг давній Солов'я,
Прекрасно знаю я,
Як той талант кохати!

* * *

Хтось заперечить: — «В нас нема такого!
Друг прикроців таких не завдає!»

Я скажу: — Ти-богу,

Е!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

«Не помажеш — не пойдеш» — за таким принципом можна було дістати дефіцитні запчастини у Шосткинському райвідділенні «Сільгостехніки». Ображунки, приписки — все це процвітало тут з легкої руки керуючого т. Душку і головному інженеру т. Хуторого.

На підставі перця, засвільоспівділом Сумського обкому партії Д. Козеняшев повідомив, що факти підтвердилися.

Матеріали перевірки обговорювались на засіданні бюро Шосткинського районного КП України.

За нездовільні керівництво, допущення зловживань керуючому т. Душку і головному інженерові т. Хуторому оголошено суверу догану з занесенням до облакової картки. Обох звільнено з посад.

ПРО ЩО РІЧКИ ГОВОРИЛИ

За свідченням авторитетних письменників, говорити уміють не тільки люди, а й ріки. Тарас Шевченко, наприклад, чув, як Дніпро широкий ревій і стогнав. Нечуй-Левицький підслухав, що шепотіла Рось своїй сестриці Роставі. У народній пісні прославлені річки Ятрань, що круто в'ється, час від часу теж про щось говорить.

Одного разу, коли зійшла зірочка вечірня, мені пощастило у Шевченківському краю побувати на зборах річок. Хоч вони промовляли не зовсім розберливо, шамкотили, хакали, кашляли і чхали, я все ж дещо розібраў.

— Ох-ох, — застогнала жалібно Шопка. — Звелася я ні на що! Дихати не можу! Ватутінський м'ясокомбінат такою юшкою мене годує, що як верне. А директором комбінату т. Хмелевському хоч би що! Кажуть, непогано себе почуває! Комбінат новий, став до ладу тільки наприкінці 1966 року, а про очисні споруди там ніхто і не подумав... Щі року комбінат не працює, а мене вже так запаскудили, що страшно дивитися... А ти як себе почуваєш, сестричко Рось?

— Глянь на вид та й не питай про здоров'я. Про нього дбають в Корсуні-Шевченківському маслозавод та плодоконсервний комбінат. Останній обголдував мене обіцянками. Уже три роки обіяня побудувати на комбінаті очисні споруди. Та від того не легше мені...

Слово мовил колись гордий Гірський Тікіч:

— Не дає мені спокою цукрова хвороба чи, як кажуть по-членому, діабет. Напувають мене чимсь воючним і Тальнівський, і Березинський, і Майданецький цукрові заводи. Уже й штрафували їхніх керівників, та з них як з гусаків вода...

— Е, що там штрафували! Он Ярошівського директора, що запоганює річку Великій Бись, і штрафували, і Перець про нього свое слово сказав, а ви думаете допомогло? Да там!

Почувся тоненький голосок Золотоношки:

— І я колись красунею була... Якщо не вірите, то спітайте людей. Така прозора вода текла, що, здавалось, не піск на дні, а золото. Того мене люди і прозвали Золотоношкою. А тепер тільки простяне хто руку, муляки жмуть вхопити...

Заговорив, ні, не заговорив, а зашамкотів немічний Тяжин:

— Ще ж зовсім недавно був я повненьким і веселеньким, а тепер і очертини не вистачать, щоб всі болячки перелічити. Від Кам'янського цукрового заводу — діабет. Спиртовоз міні горло заливає такими відходами, що й дихнути пікуди, машинобудівний завод та БМУ-24 сміттям береги прикрашають. Так мені все те болить, що якби не вмів стогнати, то вмер би...

Подав свій голос і Супій:

— Сміття якийсь раз висипали, а ти вже й скаржишся! Он у мене на березі яготини звалище утворили. З усого міста нечистоти на мої береги вивозять. А про річище я вже й не кажу. Заросло, замулилось. Взялися було мене трохи до ладу доводити, уже й земляні снаряди поставили, а потім вирішили, що коростяє порося дарма чесати, та й кинули напризволяше.

— А якби дівчина молода зараз прийшла до мене воду брати, то

напевно б загрузла по коліна, — сказала річка Ятрань.

Скаржися, в котрій раз, Трубіж на БМУ-36, що затримує будівництво очисних споруд на Баришівському шкірзаводі. Скаржилася Тальника на Тальнівський цукровий завод. Скаржися Гнілій Тікіч. Раніше він тільки за прізвиськом був гнілім, а тепер уже справді. Ревуха, Уманка, тихо шамкотіла Вільшанка, яку недавно човнами переніждали, а тепер горобець убрід переходить. Скаржилися на те, що схудли дуже.

Послухав я ті скарги, школа мені стала немічним річком, що тільки й нарикала на свої хвороби, як старі пенсіонери.

— Рятуйте! — кричу, — Тікіч ледве тече, Ревуха не реве, а тільки стогне. Золотоношка не золото, а муляку несе...

— Аякже, знаємо, є у нас і факти і акти. Передаємо в прокуратуру... — заспокоїли мене лікарі санепідемстанцій.

Я до прокурорів. Прокурори на-супили брови і затримали руками:

— Неподобство!.. До суду директорів передаємо!

— Ух, ми іх!.. — нахмурили брови судді. — По десятці, по десятці з них штрафу стягаємо!

Я до директорів.

— Як вам не соромно!..

Директори почеворонії і опустили долу очі. Кажуть, що будувати очисні споруди не дуже марудна справа. Спокійніше десятку штрафу заплатити...

Я до виконкомів:

— Постанови є. Рішення є. Розробляється комплекс заходів... Науковий підхід треба...

Я до науковців:

— Наукові основи захисту водних ресурсів розробляємо. Ефективність охорони водних ресурсів залежить передусім від...

Від чого передусім залежить ефективність охорони водних ресурсів, я та і не дізнається, бо від духу, що йшов від річок, упав...

Усі відомін афоризм, який гласить, що у здорової річки здоровий дух. Який дух у вищезгаданих річок, можна відчути, навіть близько не підходячи. Отже, зі здоров'ям у цих річок не все гаразд. Це всі знають і в міру своїх сил щось роблять...

Докладаю всіх зусиль управління меліорації та водного господарства, розробляють комплекс заходів управління сільського господарства, пильно дивиться Держводінспекція, ретельно складають акти санепідемстанції, виносять рішення виконкоми, прокурори справи до суду передають, судді по десятці штрафують, директори по десятці сплачують, а отруйні відходи текуть собі в річки, а рибка вгору черевом перекидяється...

Заговорив, ні, не заговорив, а зашамкотів немічний Тяжин:

— Ще ж зовсім недавно був я повненьким і веселеньким, а тепер і очертини не вистачать, щоб всі болячки перелічити. Від Кам'янського цукрового заводу — діабет. Спиртовоз міні горло заливає такими відходами, що й дихнути пікуди, машинобудівний завод та БМУ-24 сміттям береги прикрашають. Так мені все те болить, що якби не вмів стогнати, то вмер би...

Подав свій голос і Супій:

— Сміття якийсь раз висипали, а ти вже й скаржишся! Он у мене на березі яготини звалище утворили. З усого міста нечистоти на мої береги вивозять. А про річище я вже й не кажу. Заросло, замулилось. Взялися було мене трохи до ладу доводити, уже й земляні снаряди поставили, а потім вирішили, що коростяє порося дарма чесати, та й кинули напризволяше.

— А якби дівчина молода зараз прийшла до мене воду брати, то

напевно б загрузла по коліна, — сказала річка Ятрань.

— Як, мамко, здоров'яко вашої корівки? Чи несуться курочки? Чи добре вродило в садочку? Ну, та й ваше здоров'яко як там?

СВІТЛО В ТЕМРЯВІ

Наш вінницький кореспондент телефонує з села Малі Крушлинці (Вінницький район). Чудовий подарунок одержали мешканці вулиці Жовтневий майдан від вінницького «Сільгостеп-енерго».

Треба було ім разів з десять поскаржитися до «Сільгостеп-енерго» на те, що іхня вулиця і досі не освітлена, як енергетики негайно ж прислали... стовпі. Тепер уже п'ятій місяць мешканці вулиці наїті вночі безпомілково знаходять свій дім... напоміщи. Греба тільки запам'ятати, біля його саме стояла стійка твоїх хата, є гарантія, що ти почуватиш відома.

ПОДВІЙНИЙ ФОКУС

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ. Як по-відоме наш кореспондент, на суддії Шепетівського міського народного суду В. Морозов, володіє надзвичайними секретами магії. Одним розчерком пера він може змінити вік людини в межах 10 років.

Практично це доведено на дівчинці Яніні Ляліні, що проживає в с. Кривин Славутського району.

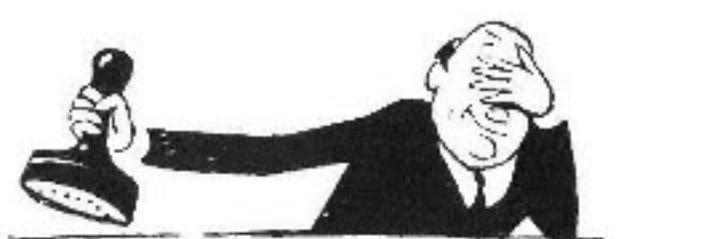
За офіційним державним документом, ствердженим підписами і гербовою печаткою, Яніна народилася 30 квітня 1959 року, отже ти сповнилося 8 років.

А от народді В. Морозов своїм листом (від 29 травня 1967 р.) перевірив Яніну на 18-річну дівчину.

Фокус тут не тільки у збільшенні віку на 10 років, а ще й у тому, що спосіб магії — шепетівський народдія з позбавленням дитини альментів з батька, який її покинув.

Пошуки молодого спеціаліста привели до Херсонського облздравіду. Далі сліди зниклої губляться, бо там їх ретельно замаскували.

Пошуки тривають.

ХЕРСОН. (Наш кор.). На шляху з Сімферополя до радгоспу «Чаплинський» Херсонської області при загадкових обставинах зникла випускниця медичного інституту Тирина Н. І.

Виникає на конії раздоговід, т. Тюрина за договором і згідно законоположення мала повернутися на посаду лікаря в рідне село. Але тут її діжалася.

Пошуки молодого спеціаліста привели до Херсонського облздравіду. Далі сліди зниклої губляться, бо там їх ретельно замаскували.

Пошуки тривають.

(БУВАЛЬЩИНА)

Небувала трапилась пригода:
...Дуже терміново, прямо з дому,
Слюсаря Данила Скорочоду
Викликали рабтом до завкуму.
Йшов і хвилювався три квартали,
В кабінет постукав несміливо.
— От що... На курорті ви бували?
— Не бував, — признався їм Данило.
— То збирайтесь! В нас горить путівка!
Ще й яка! — Без жодної оплати!
(Жінка мала їхати, та тільки
Не покине хворого дитяти).
На курорт! В південне тепле місто!
Як не порадіть такій нагоді!

Врученню обставили вроцісто
В заводському клубі при народі.
Туш заграли. Оплески і квіти.
Тисли руку. Все, як і годиться.
(Буде оздоровленою — в звітах —
Ще одна людиноодиниця!)
Речі склавши, вирушив Данило.

Грошенят узяв на дві дороги
(Бо й назад же їхать, звісне діло,
І в дорозі витратишся трохи).
Та — пусте! Курортник він віднині!
Цілий місяць житиме на морі,
Де хлюпочуть хвилі білопінні,
Дні стоять ласкаві і прозорі.
Вже Данило, ідучи в вагоні,
Подумки гойдається на хвілях,
Потирає радісно долоні,
Чайок уже бачить білокрилих.
Тішиться: Згадали! Оцінили!
І до сліз розчулився він знову...
Пригадав: плескали всі щосили,
Як вручали премію чудову.

Як світало — в місто він дістався,
Розшукав, з швейцаром привітався,
Той на нього витрішився дивно
І погукав: — Таїсіє Петрівно!..
З швидкістю хіба що блискавиці
Прибули медичні дві сестриці,

Глянули і, пирснувши лукаво,
Повели прибулого направо,
Де прийомна значилася палата,
Й вибігли, речочучи, дівчата.
Вибачивши їм ті витребеньки,
Увійшов Данило у приймальну
Й лікарці у чепчику біленькім
Подає путівку преміальну.

Лікарка закліпала очима:
— Не було таких іще історій —
Перший раз прибув до нас
Мужчина
В гінекологічний санаторій!..

Ех, як не підхопиться Данило
І — тікати! Немов би щось накоїв...
«А бодай же в'язи вам скрутіло
З премією вашою такою!..»

* * *

Р. С. Якщо хто-небудь не йме віри, що це бувальщина, то помилляється — у Перця є лист, в якому про таку оказію розповідається.

Народні ЧСМІШКИ

СКІЛЬКИ ВАРЕНІКІВ

Одна жінка на вечерю варила для свого чоловіка тридцять вареників.
Якось, коли чоловік прихворів, вона його питає:
— Скільки ж тобі зварити сьогодні?
— Та вари двадцять дев'ять, тільки трохи більше.

Повідомив Ю. Г. БАГЛАЙ
з м. Києва.

ЯК ЛЮДИ РОБЛЯТЬ

Був собі у попа наймит Іван. Що б Іван не зробив, все не так.
Гукає якось піп Івана і повчата починає:
— Ти, Іване, щоб тобі повільзило, до людей придивляйся і роби, що люди роблять.
Побачив Іван, що сусід корову зарізав. Недовго думаючи, взяв крашу попову корову та й зарізав. Як побачив те піп, очі витрішив, слова вимовити не може. А Іван розвів руками:
— Самі ж сказали, щоб я робив так, як люди роблять...

Повідомив Ф. М. КУРУЦ
з с. Товди Свердловської області
(РРФСР)

ВВІЧЛИВИЙ

У переповненому трамваї старенька бабуся однією рукою тримається за поручень, а другою держить кошик. Молодий чоловік, що розсівся поруч, радить:

— А ви, бабусю, щоб не втомились, частіше змінюйте руку, тоді і стояти буде зручніше.

Повідомив В. А. ДЕНИСОВ
з м. Степногорська Ціліноградської області
(Казахстан).

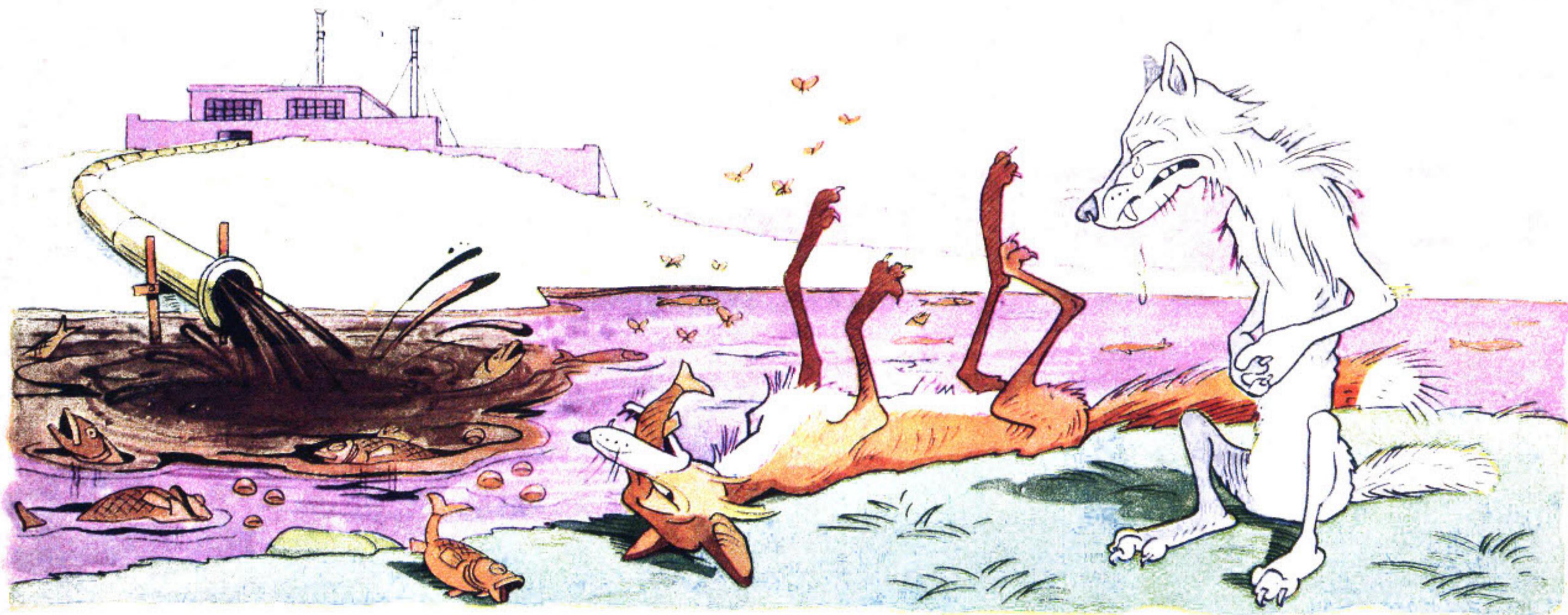
ДОБРИЙ ДЯДЯ

Приїхав брат до сестри в гості. Зустріли бра-та як годиться. Нагодували, напоїли і спати поклали. Пройшов день, другий, а на третій говорить сестрин чоловік до своїх дітей:
— Вставайте, дітки, цілуйте дядю в ручку, бо вони вже сьогодні додому будуть їхати.
А дядя повернувся на другий бік та й каже:
— Спіть, дітки, спіть. Дядя ще не скоро пойде...

Повідомив М. В. АНТОШЕВСЬКИЙ
з Глиненої Балки Шполянського району
Черкаської області.

— Що?! Чому я не в полі? А хто ж керувати буде?..

Рибки закортіло...

Народна медицина

І не кажіть, і не умовляйте — я таки в народну медицину вірю. А чого вірю? Бо на своїй шкурі усе переніс.

Недовірливо хитаєте головою?

То послухайте.

Було це тоді, коли надворі шуміла-буяла весна, сонечко, регочучись, щедро розсипало проміння, а мене радикуліт скопив. Як штриконе, як кольне — очі на лоба лізуть.

— О-о-ох! — шкандибав я з паличкою додому з чергової новокайнової блокади, витираючи слізни.

— Схопило? — зустріла мене сусідка тітка Ліза.

— Ой, схопило.

— На вколи ходиш?

— Ой, ходжу.

— Плюнь. Нічого не допоможе. Як я тебе від цього радикуліту не вилікую — не я буду.

З такими ж войовничими закликами виступили проти моого рідного радикуліту тітки Клара, Фросина і Ганна.

Увечері біля моєї канапи зібрався консиліум.

— Продуло... — причина ясна, — полоскотала мене трішки за п'яту тітка Ліза. — Ці протяги — гріб з музикою. Але спосіб є. Бери добрий жмут жалкої крапиви і шмагай себе по попереку, аж доки руки не заболять. Що залишиться від жмути — розтирай болючі місця, доки зелена водичка не потече.

— Нічого це не дасть, — випхалася наперед бочкоподібна тітка Клара. — Крапива! Пф! Варварство.

— Otto професорша знайшлася, — обплела поглядом тітку Клару тітка Ліза.

— Професорша не професорша, але спосіб знаю, — спокійно повела тітка Клара. — Otto, бери мокре простирадло, обмотуйся, а дружина нехай гарячою праскою попрасує поперек... Аж поки простирадло не висохне. Тоді від твого радикуліту ні слуху, ні духу.

Від цього методу лікування в мене засі-

палась щока, а зуби зробили ультракоротке та-та-та-та!

— Бога б побоялись, — сплеснула рукою тітка Фросина, — таке видумаете. Коли вже хочете знати, то я свого покійного Марка не так лікувала. Пишний в нього радикуліт був... австрійський... Тепер таких немає. Навіть кашлянути не міг. По яких міз з ним лікарів не ходили, що вже йому не робили — нічого не допомогло.

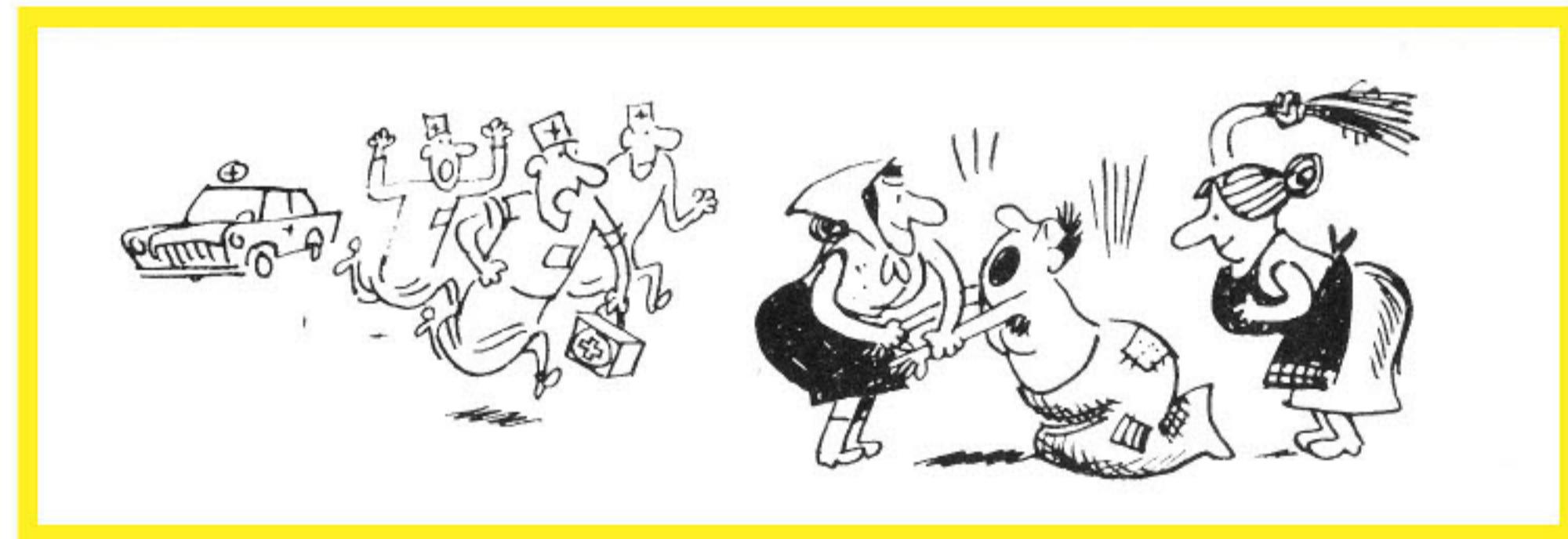
Першою на другий день влетіла тітка Ліза і скомандувала:

— Оголяйся!

Небесні сили! Як почала вона репіжити жалкою крапивою, потім як розтерла... Під кінець плюнула три рази на поперек і авторитетно заявила:

— Вважай, що в тебе цієї нечисті не було.

Після тітки Лізи мій поперек попрасувала тітка Клара, а тітка Фросина принесла

Тоді один дідусь порадив Маркові сісти на купу лісових мурашок і сидіти до того часу, поки не прокажеш три рази «отче наш» і два рази «богородице діво, радуйся». Ти цих молитов не знаєш, то можеш шість раз проспівати отої протяжної «Посіяла огірочки».

— Ой не меліть дурниць, Фросино, — спалахнула гнівом тітка Ганна, — який дідько на тих мурашках всидить? От якби ти, Павлушо, зміг видряпатись на дерево та наловити диких бджіл. В штанці насип, позав'язуй ногавиці і качайся по траві. Півдня покачаєшся — як рукою зніме.

— Дорогі мої сусідоночки, — склипнув я, зворушений надією, що нарешті таки позбудуся оцього клятого радикуліту. — Tam у буфеті, візьміть пляшку горілки, розпійті її на здоров'я, і нате вам ще по п'ятірці. А чий метод допоможе — великий подарунок зроблю.

Тітки одна поперед одної шмалянули по чарці і вийшли з хати.

відро лісових мурашок, висипала у чималенький мішок, вивела мене з хати і скомандувала:

— Ліз!

Прохожі дивувалися:

— Здурув чоловік — в мішку по шию стійт і «огірочки» виспівує.

Експерименту з дикими бджолами не вийшло. Тітка Фросина впала з дерева і вивихнула руку.

Під вечір я втратив свідомість і був доставлений в клініку. З місяць лікувався від опіків.

Радикуліту як не було. Правда, після тримісячного лікування на курорті. Авторитет моїх тіток піднявся в зеніт. Вони ходили гололем по селу і хвалилися:

— Чоловік ходити не міг, а тепер бачите, як брикає?

А ви гудите народну медицину...

Павло ДОБРЯНСЬКИЙ.

м. Івано-Франківськ.

ПІВЕНЬ і «ГАЛОЧКА»

У затишку, в кутку двора,
Нарада зібрана пташина.
Надходить ніч,
Небавом спати пора,
А в Півня — клопотна година:
Тримає річ
Про те,
Яким буває зерно золоте,
Які відомі способи кловання,
Як порпаться на смітнику.
— Все зрозуміли! Є питання?
Ку-ку-рі-ку!..
Кричати: — Запам'ятали назавжди,
Та відпускаєм скоріш туди...
Попрактикуєм в годівниці, в смітті!..
— Що ж, ставлю галочку у звіті,
Хай бачать — йде робота серед птиц!..
Засокорі кури радо
ї кинулись до годівниці.
Дзвібами в денця — гиць!
Гай-гай! Бо поки йшла нарада,
Злетілось голок тьма —
Ta й... ні зернині вже нема!

Бува,
Надміру заподядливі півні,
Забувши про усе на світі,
Знай, кукурікають, немаче заводні,
Ні на що переводять людям дні,
Аби черкнути «галочку» у звіті.

Микола ТИЩУК.

ЛІТЕРАТУРНА ПАРОДІЯ

П'ЯНІ САНДАЛИ

Москва промокла наскрізь...
Я зміг
асфальту синьооксамитну тишу...
І п'яний
були мої сандалі від дощінки,
настийн на місячнім проміні...
Тихо і прочіто
и йшов асфальтом...

Роман КУДЛИК, із вірша
«Мандрика дерев». (Журнал
«Дніпро»).

Москва промокла наскрізь.
І я промок...
Мої сандалі напились дощівки
І місячним промінням закусили.
Одна сандалія
Тягла мене в Сокольники,
А друга на Арбат,
І файно так
«Шумел камыш» співали.
Кажу сандалям я:
— Та не горланьте, *
А то ще міліція почуче!..
Так де!..
Не слухалося напосне вузуття!
Я зняв їх з ніг,
Схопив за ремінці.
І ламаючи
Асфальту синьооксамитну тишу,
Заніс до вітвєрезника сандалі.
— Ось, візьміте!
І кинув їх черговому на стіл,
А сам я
Тихо і вроочисто
Пішов асфальтом босими ногами.

К. ЮР.

НЕЩАСНА МУХА

Павук завзято Муху обніма:
— Від тебе кращої нема.
А муха проклинає долю;
— Як вирватись на волю?
Моя годиночко важка.
Ой, лишенько, і що це буде далі?..

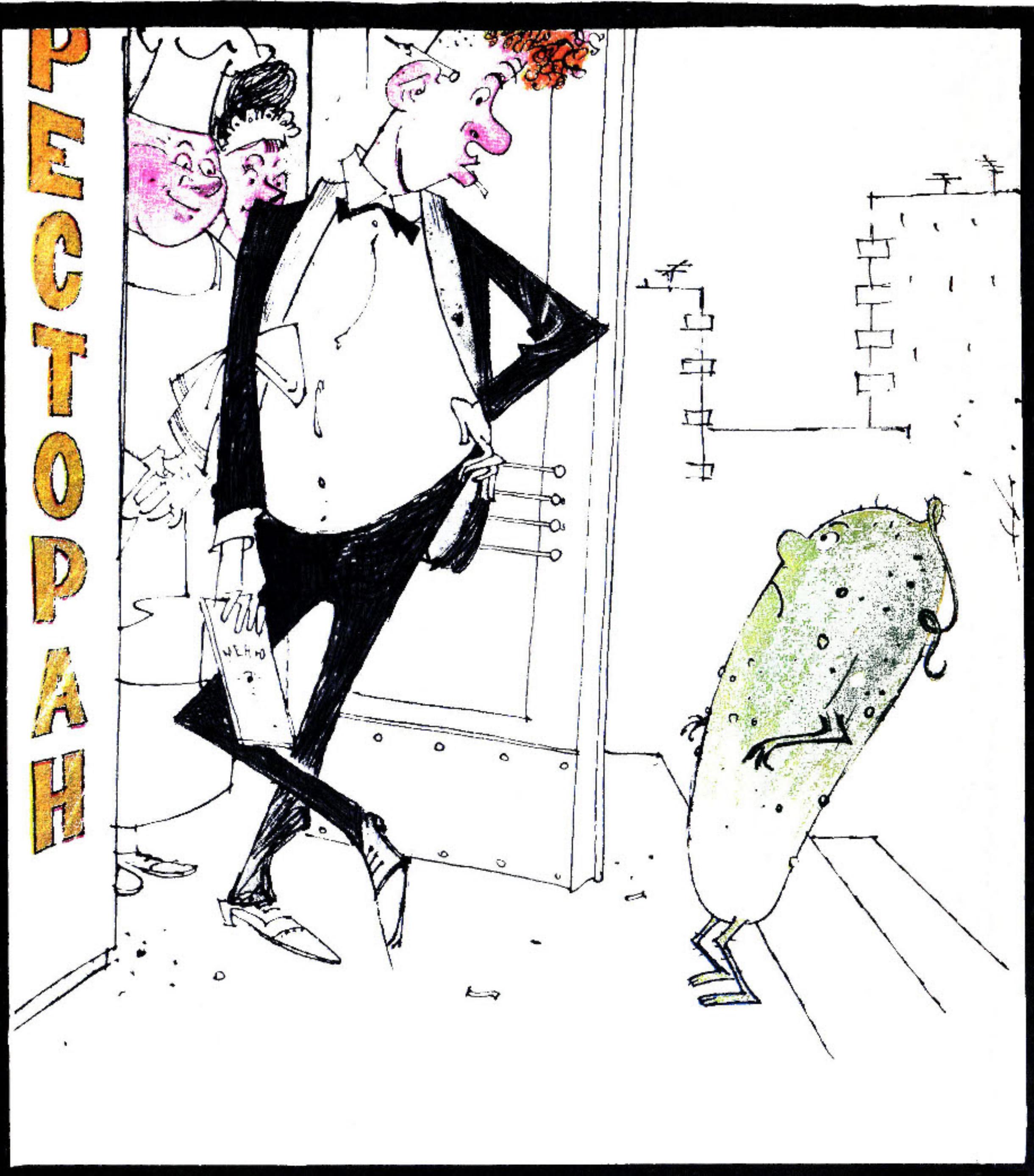
Та, кажуть, Муха з'їла Павука,
І осталась байка без моралі.

СИВУХА І МОРАЛЬ

— Сивуха
В чарочку закохана по вуха.
— А чарочку компанію єдна.
— Тож вип'ємо до дна!
— Налійте й язикатим долю,
Щоб не покликали контролю..
Отак базікали поміж собою п'яні,

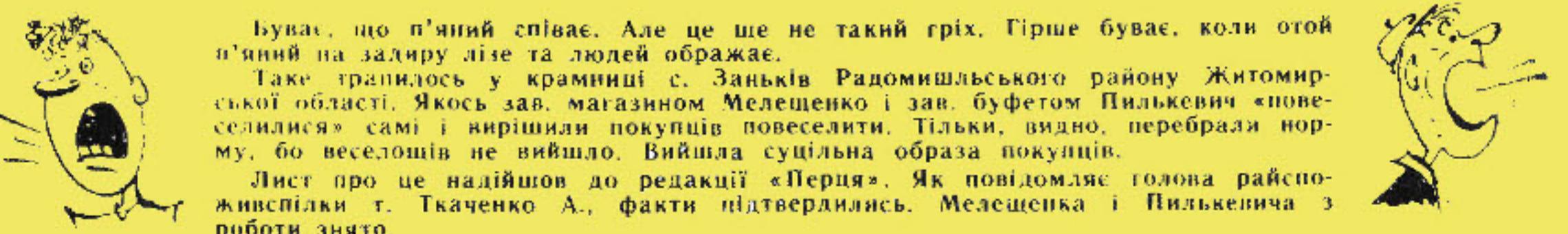
А де ж Мораль?
Приспали в ресторані.
Микола БАЙТАЛЮК.
м. Дніпропетровськ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Ти ще зелений по ресторанах ходити!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Буває, що п'яний співає. Але це ще не такий гріх. Гірше буває, коли отої п'янині на задирку літє та людей ображає.

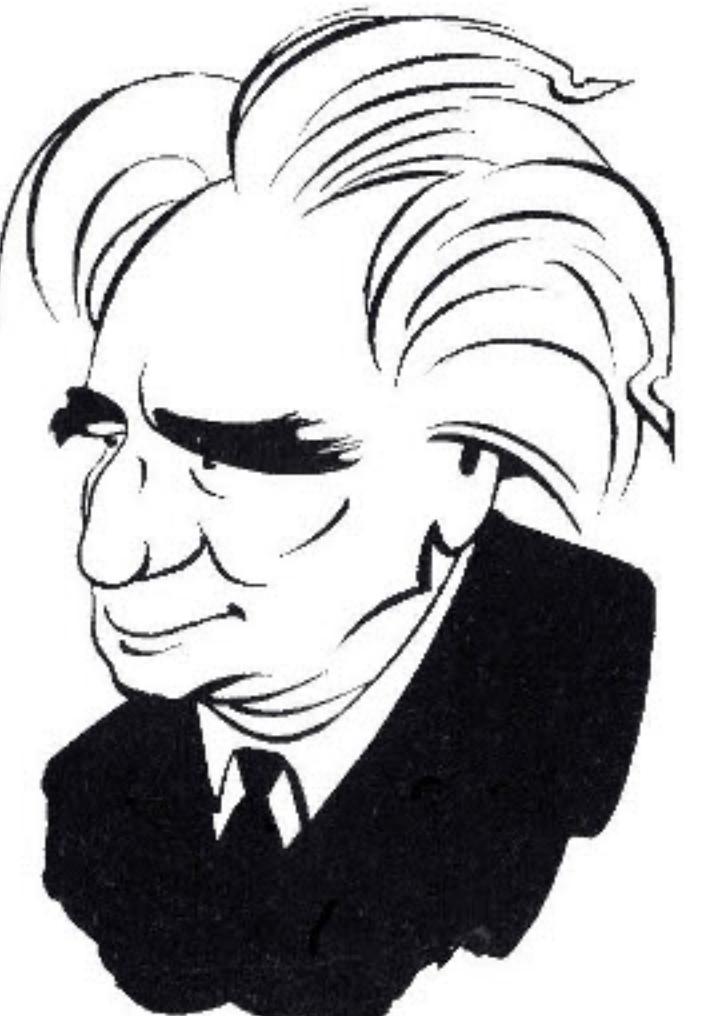
Таке трапилось у крамниці с. Заніків Радомишльського району Житомирської області. Якось зав. магазином Мелешенко і зав. буфетом Пилькевич «повеселилися» самі і кирили покупців повеселити. Тільки, видно, перебрали норму, бо веселощі не вийшли. Вийшла сувільна образа покупців.

Лист про це надійшов до редакції «Перця». Як повідомляє голова райспільноти т. Ткаченко А., факти підтвердилися. Мелешенко і Пилькевича з роботи знято.

Дружній шаржі
Анатолія Арутюняна

Лауреат Шевченківської премії
писменник Петро ПАНЧ

Історія ви гляньте-но яка:
Він починав усе з писарчuka,
Пройшов і в артилерії науку,
І землемірську теж освоїв штуку.
І все оте — пішло йому на руку...
Тепер що слово — то влуча у ціль
І рідної землі у слові — сіль.
У кожнім слові — майстрова рука! —
А не якогось там писарчука.

Народний артист УРСР
Сергій КОЗАК

Сергій Козак — не лиш співак —
Він і у римі знає смак
І сам пісню зладити — мастак...

Ну, поверни чи сяк, чи так —
З усіх боків Сергій — козак!

Заслужений артист УРСР
Валентин ДУКЛЕР

Часом, буває, хтось розрік рота,
Що скаже, все — ні в тин і ні в ворота.
Зате як слово мовить Валентин,
То це — і у ворота, і у тин!
Бач, є до слова у людини хист.
Ех! Не даром сказано: артист!

Тексти Д. МОЛЯКЕВИЧА.

Звичайний по РОМНАХ

А на кухні стоїть дим і сморд. Кухарі хвацькою орудують оплоніонами біля напіврозвалених плит і заздрісно поглядають на заморожену механізацію. 700 студентів технікуму — теж. Лише заступник директора технікуму і. П. Ситак спокійний. У нього давно вже є все, щоб підключити ідеальну до мережі: і провід, і трансформатор. А от такої деталі, як відповідальність за доручену справу в людини немає. І ніхто її ніяк йому не підключає.

ДВА ЕТАЛОНІ

Е в місті 2 будинки. Один на вул. Р. Люксембург, 2. Другий — на вул. Шевченка, 7. Перший збудовано 4 роки тому. Другий заселено в січні цього року. Перший — 3-поверховий на 20 квартир. Другий — 5-поверховий на 74 квартири. Перший будинок танцює. Цілу зиму. Під музику двох моторів, що стоять у кочегарі. Вентиляція тут немає. Кочегарка щодня пудрить у домі все сажею (забули поставити захисні втулки). Кухні залишили без води. Ванні кімнати — без ванн. Тут стоять тепер кухонні плитки. Посеред двору — дві гори: жужелиці і заманілогоя алебастру.

У другому будинку стріляють стіни всіх квартир. Штукатурка густо начинена шматками негашеної вапна. Місця з начинкою починають дутися, набирають і з трісном лопаються. Стіни в квартирах «гофровані». Вікна — без пронладок: всі зими в квартирах гуляє мороз. Підлоги на багатьох балконах наполовину вже вивітрілися: бетон марин «пісон». Двір — не двері, а ввалище.

Два будинки — два еталони браку. Перший — 4 роки тому вивела Рембюндтора. Тепер вона не буде. Тепер будівництво зосереджено в руках Будівельного управління № 2. Воно здає широну близько 250 квартир. З дуже величними недоробками. Складається враження, що бракороби з рембюндтора отаборилися в БУ-2.

— Будівництво в нас велике, а якість його далека від ідеалу. Часто нові будинки здають на хапок, з невпорядкованою територією. А ми, на жаль, приймаємо. Це ускладнює боротьбу з браком.

Так сказав нам у розмові голова Роменської міськради С. А. Алексеєв. І ніби на підтвердження цього недавно БУ-2 вигнало собі таний же 5-поверховий будинок (вул. Комсомольська, 2) у такому ж «художньому оформленні». Видно, БУ-2 на чолі з Євгеном Степановичем Шидловським вирішило і далі не відступати від обох еталонів.

КУДИ ВЕДЕ СУРЖКИ..

На роменському автовокзалі череда автобусів. Хочеш їдти на Київ. Хочеш — на Харків. А хочеш — сідай на «Ромни — Срібное»... Куди?.. Куди?.. Водій зниусить плечима — що за пасажир такий нетямущий! На Срібне машина. Тільки тепер починаєш петрати, що назуви маршруту написано безграмотним суржиком: «Там, — каже він, — є відівту, що віззе тебе той суржик на Чернігівщину, в Срібне...»

До речі, суржину у місті хоч одбавляє. Не втекає від цієї грамоти і «ул. ім. Шевченко».

Голова Роменської міськради Сергій Андрійович Алексеєв любізно пояснює нам, що таку «культурну нехайність» породив міськомунігосп: «Там, — каже він, — не відають, що творять...»

Не можемо не погодитися з велимишановним головою. І хоч він і запевняє, що з суржиком і з усією «культурною нехайністю» поведуть неприміренну боротьбу, ми привітати його авансом з перемогою не можемо. Підождемо, поки комунальники старовинного міста опанують українську мову і дружно вінкнуть суржик з усього міста, у тому числі і з вулиці імені Шевченка.

З олівцем по Ромнах мандрували, записували й малювали Ол. ГРОМОВ та В. ГЛІВЕНКО.

Ось ми й одружилися. А що робить людина, яка тільки-но одружилася? Мабуть, вас здивує це питання, мовляв, якщо не знаєш, нащо одружувався. Але хіба людина не знає, що вона робить, коли одружується? От я знаю, навіть добре знаю. Перш за все треба подбати про вугілля. І я почав з цього. Пішов до одного приятеля, до другого, третього — розпитати, як дістають вугілля.

— О! — відповіли вони, — не дістанеш.

— Чому?

— Не дістанеш, і край.

— Як, хіба я не маю на це права? О аллах, я не вірю, щоб не можна було дістати вугілля.

Я був упевнений в цьому і намагався переконати інших. На злість всім я звернувся до нашого дільничного. Майже десять хвилин я чекав, поки він перестане кашляти.

— До якої ви належите партії? — спитав я нарешті.

— До демократичної, — відповів він.

— Дуже добре, я теж член цієї партії. Живу ось там і там. Хочу купити вугілля, і, оскільки ми належимо до однієї партії, прошу вашої допомоги.

— А як ви купували до цього часу?

— Ніяк, бо тільки-но одружився, а до цього зимував як доведеться і де доведеться. А тепер у мене дружина, теща.. Словом, своє домашнє вогнище, і я хочу, щоб їм було тепло в рідному кубельці.

— Потрібні довідки з попереднього місця проживання вашого і вашої дружини.

Я відразу ж надіслав телеграми — термінову, блискавку. Не минуло й місяця, як я одержав довідки і приніс їх дільничному.

Цього разу він сказав:

— Тепер напишіть заяву на ім'я начальника контори, що розподіляє вугілля.

Швиденько пишу заяву. Дають мені якийсь бланк для заповнення в правлінні. Бачите, як усе йде гаразд, а мої приятелі запевняли, ніби то я не дістану вугілля. Отож одержав я цього бланка. Дільничний заповнив папірець і спрямував мене в пункт розподілення палива. Залишилося одержати ще один підпис — і все. Я одержу вугілля! А ось і цей підпис. Кінець! Ось побачать, матиму я вугілля, чи ні! Наш народ звік, щоб йому все розжували і до рота поклали. А зараз тільки того й лишилося, що прийти до зав складом і сказати:

— Ану, друже, навантаж мені тонну вугілля! Невже це можливо? Склад — це не продовольча крамниця, де треба до очманіння стояти в черзі. А тут така безліч урядовців... І всі гроши одержують, значить, повинні й вони щось робити... Виявляється, потрібен ще один підпис... От і все.

Коли всі процедури скінчилися, мене спрямували до урядовця, що сидів за крайнім столом. Він іронічно подивився на мене і ледве по-міто посміхнувся.

— Вам, — спитав він — вугілля?

— Так, так, вугілля.

На його обличчі з'явилася більше посмішки.

— Значить, бажаєте вугілля, так?

Я дуже люблю веселих людей і, дивлячись на нього, теж почав посміхатись.

— Так, так... вугілля...

Якщо ви звернули увагу, в нашій країні переважна більшість службовців мають якийсь кислий вигляд, ніколи не посміхаються до відвідувачів. А цей ось почав реготати і навіть голосно.

— Значить, вугілля, так?

Я в унісон із сміхом відповів: — Вугілля, звичайно, вугілля!

Він істерично реготав, і я разом з ним. Приємно, коли зустрічаєш веселу людину, що вміє сміятись од душі. Дай аллах всім доброго настрою.

— Значить, ха-ха-ха, — ледве переводив дух цей веселий урядовець, — значить, вугілля, так, ха-ха-ха... — Важко зупинитись людині, яка так істерично регоче, вона, навіть, більше входить в азарт. Я сміюся ще голосніше за цього веселуна.

— Вугілля, ха-ха-ха.. — обидва тримаємося за животи, очі повні сліз, мабуть, швидко очманімо від цього реготу.

— Значить, вугілля, так?..

— Так, так, вугілля, звичайно!..

— Ну, а якщо в нас його немає?

— Що... А чого ж ви так смієтесь?

— Того, що немає, ха-ха-ха!

Мені вже не до сміху, але я не можу зупинитися. Регочу.

Це був якийсь божевільний періт. Слава аллаху, посадили мене на стілець, дали води, ляпали по щоках, примусили нюхати одеколон, а коли я через деякий час прийшов до пам'яті, спитав:

— Так що — я не дістану вугілля?

— Вугілля не вистачає для старих клієнтів, а ви поки що новий.

— Як же переживе моя родина таку зimu?

— Може ви дістанете яку-небудь довідку?

— Яку?

— Може, у вашій родині хтось хворіє на ревматизм, то принесіть довідку, тоді напевне дістанете чверть тонни.

Я побіг додому.

— У кого ревматизм?

— О аллах, невже з'явилися нові ліки проти цієї проклятущої хвороби? Десять років місця собі знайти не можу від страшного болю,— зарепетувала моя теща. Ось де допомогла тещина хвороба. Взяли довідку. О, якщо тепер я привезу додому вугілля, то вже доведу всім скептиків, які теревенять, що в нас геть чисто все дістается дуже важко. Ну й народ пішов — нічому не вірять. А й справді — невже це справедливо — давати паливо здоровим людям, коли його не вистачає для хворих? Хочеш вугілля — хворій на ревматизм!. Я відніс довідку.

— Оцю довідку ми не приймаємо! — сказали на складі.

О аллах, вони думают, що вона фальшиві.

Та й справді, в наш час розвелося стільки фальшивих лікарів, інженерів, юристів, що це не так вже й просто — переконати урядовців, що лікар, який видав довідку, справжній, а не фальшивий. Урядовці на складі потрібна довідка медичної комісії, адже в комісії не можуть всі бути фальшивими — знайдеться хоч один спеціаліст.

Але, як з'ясувалося, дістати довідку від тієї комісії не легше, ніж дістати вугілля. Домагайтесь, сказали мені, і я почав домагатись. Минув ще місяць, я одержав довідку й зітхнув з полегшенням. Побіг до вже знайомих урядовців.

— На жаль...

— Що таке?.. Ось довідка!

— Це довідка про ревматизм.

— Але ж ви вимагали такої довідки, і я приніс її. Якщо б вам була потрібна довідка про захворювання на рак, слово честі, я б її теж приніс!

— Ще недавно ми давали паливо хворим на ревматизм, але зараз їм уже не даемо, бо не вистачає вугілля.

— О аллах, що ж мені робити!

— Невже у вашій родині ніхто не хворіє на туберкульоз? Зараз паливо даемо тільки таким хворим.

— Ні, на жаль, ніхто на туберкульоз не хворіє.

— Тоді ми нічим зарадити не можемо. Щоб ви могли одержати в нас вугілля, потрібно, щоб хто-небудь з вашої родини захворів на легені.

О, як я розгнівався на тих пессимістів, які пояснювали мене, що в нас неможливо дістати вугілля. Адже дають хворим на легені! Дай аллах, щоб ми пережили цю зиму, а вже на той рік вугілля одержимо, бо навряд чи в таку зimu холонечу залишиться хоч одна людина, яка не захворіє на запалення легенів, а там і на туберкульоз. Може, дехто скаже: «Люди добрі, дайте мені вугілля, поки я ще здоровий!» А хіба так можна. Але коли ви захворієте на туберкульоз, вам скажуть:

— Щоб одержати паливо, треба померти, бо зараз ми вилаємо тільки мертвим і тільки таку кількість, яка потрібна, щоб підігріти воду для обмивання небіжчика.

І знову скептики скажуть, що вугілля в нас дістати неможливо! Такий офіційний закон, так встановлено і, якщо ти не номер, навіщо тобі вугілля?

Але коли-небудь я все ж таки дістану те вугілля, тоді я засиплю ним очі тим, котрі, живучи у нашій країні, нічому не вірять.

— Це наш новий начальник ВТК. Попередній був надто вже окатий.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ПРОТОПТАЛИ СТЕЖЕЧКУ...

— Скажіть, а чортове колесо сьогодні працює?

Скажемо одразу: мова йдиме про вулиці. Про вулиці сіл наших, українських, оспіваних у піснях та описаных у романах. Тих сіл, що їх називають найкращими нутчонком на землі. Бо їх справді, гарні наші села. А особливо вони гарні на Поділлі.

Оце нещодавно побував я в Хмельницькій області. Походив по селах, подивився і переконався: не те тепер архаїчне село, не ті тепер і вулиці. Бо ї часи вже не ті.

Просторі й рівні вулиці. Біля кожного двору гарна огорожа, палисадники. Вулиці вкриваються асфальтом. Це вам і Пирогівці (Хмельницький район); це вам і Летава (Чемеровецький район); це вам і Гриців (Шепетівський район); це вам і Лісоводи (Городоцький район).

Таких сіл на Хмельниччині стає дедалі більше. Але ми пишемо не ліричний етюд. Ми пишемо фейлетон про інші села...

— То як у вас вулиці? — цікавимось в Остапківцях Городоцького району.

— Хіба не бачите?! Он гляньте, куди хазяїн сміття висипає. Прямо на вулицю. Піраміди понаносив.

— А ви їм що? — питаемо у голови сільради.

— Кажемо...
— А вони вам що?
— Обіцяють...

Таких «хазіїв» в Остапківцях, крім голови сільради, через один двір. Тут все пруть на вулицю, як на звалище: кули сміття, будівельні відходи, консервні банки... За це ніхто нікого не штрафує, не попереджає, а лише «накидає». Словом, в Остапківцях благодать! Далено сміття не треба виносити.

Ідемо у Спасівку. Це теж таки Городоцького району. Цікавимось у сільраді:

— А чого ото ви свиням не дозволяєте по вулицях жир нагулювати? Хай би попід дворами полазили, ям наріли, в налюках понижили.

Представник сільради примуржлив очі. Вичасе.

Оце були у Великому Карабчієві, вашого ж таки району, так там свиням простір! Серед вулиць «баришні» лежать. Загоряють. На вулицях тобі і водолікарня свиняча, і пляж, і санаторій. А у вас якось не так. Депутатів збирасте, громадськість організовуєте, чистоту на вулицях наводите. Невже по шії за вулиці б'ють?

— Жартуєте! — товариш посміхається. — А депутати для чого?..

І справді, для чого вони, припоміром, у селі Купині? Шо вони доблять?

Вулиці не краї, ніж в Остапківцях, плюс — у загальний «пейзаж» вписуються телеграфні стовпи.

— Для чого у вас стовпи посеред вулиці?
— Щоб шоферів дражнити.

У Купині жартують. Жарти, звичайно, чудесна річ, але коли ті стовпи зв'язківці став-

лять, де дядя захоче, то тут не до сміху. А справа, виявляється, дуже проста. Стовп, припоміром, припадає ставити якраз на подвір'ї чи за хатою. А хазяїнові той стовп як скалка в оці. От і могоричать зв'язківці. А тим що? За добрий могорич той стовп і на комині, якщо хазяї захоче, поставлять.

У Новому Поріччі взагалі дива. Навіть те, що вже є, занехаяли. Худоба алеями саду ходить.

— Чого ви корів через сад гоните? — питаемо у доярок.

— А у нас вулиці дуже грузькі та й далеко обходить. Забръхаються. Так ми їх через сад.

— Це ж ботанічний. Знаменитий не лише в Новому Поріччі, а й у республіці ботанічний сад!

— А ми що, не знаємо?!

— Так чого ж худобу гоните там, де люди повинні відпочивати?

— А ви у Михайла Гавrilовича Фанди запитайте. Це наш голова колгоспу!

Другу стежечку протоптали у Стріхівцях Ярмолинецького району. Протоптали ту стежечку через сад дівчата. Бо на тваринницькі ферми сухими не добрatisя.

— Ви ж у чоботях! — нагадуємо.

— А ви не бачили, які у нас налюжі?.. Ви-ще халяв, — і дівчата побігли. Вервечною. Та городами, городами. Попід сад. Хоч і дальше, зате сухіше.

І останнє. Ні для кого не секрет, що «поети народжуються в селі, а помирають у Парижі». Але спробуйте найти імена тих поетів у назвах вулиць?! Адже це історія кожного села, його гордість. Та вулиці й досі називаються «пово-вличному»: Пунасівка, Салотопка, Задрипанка, Лиса гора. І це навіть там, де зростали герої і полководці, знатні хлібороби і поети, де ро-билається історія й народжувались легенди.

А звідси ще одна «хвороба»:

— Ви не скажете, де живе Цимбалюк Петро Іванович?

— Вам якого? У нас їх два...

Буває «їх» три, буває й більше. От і спробуй знайди саме того, який тобі потрібний, коли на конверті, не кажучи вже про номер будинку, навіть назви вулиці нема.

У селі Клиновому (теж Городоцький район) то й назв тих ніде чіпляти. Обабіч вулиць хліви. І ні парканів тобі, ні живоплотів. Одні купи гною над ровами, а хати у вишняках, аж на городі. Бо тут кожен сам собі голова і сам собі архітектор. Бо тут люди будуються, як кому заманеться.

Перекраються обличчя села. Краса його. Тому й питаетесь: коли ж ми нарешті повернемося лицем до вулиць? Лицем, а не, пробачте, хлівом, як у Клиновому.

О. ЧОРНОГУЗ,
спец. кор. Перця.
Хмельницька область.

Коли ліва знає, що робить права.